

15.01.2021

POL-2020-83640

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Unioniin saapuvien tai sieltä lähtevien käteisvarojen valvonta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Poliisihallitukselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi unioniin saapuvien ja sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Laki täydentää ja täsmentää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1672 unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta ja asetuksen (EY) N:o 1889/2005 kumoamisesta ja sitä sovelletaan asetuksen kanssa rinnakkain. Poliisihallitus on toimittanut valtiovarainministeriölle kantojaan lakiesityksestä jo valmistelun aiemmissa vaiheissa ja niitä on otettu lausuntokierrokselle lähteneessä luonnoksessa huomioon.

Poliisin toimintaan vaikuttaa eniten lakiluonnoksen 11 § *Tietojen luovuttaminen rikosten estämiseksi ja torjumiseksi*.

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa säädetyn lain (616/2019) 5 §:ssä säädetään henkilötietojen käsittelystä tutkinta- ja valvontatehtävissä ja lain 7 §:ssä säädetään henkilötietojen käsittelystä rikosten ennalta estämiseksi tai paljastamiseksi. Tietojen luovuttaminen tulisi olla mahdollista rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi. Laissa olisi hyvä pysyttäytyä poliisin toimintaa koskevan lainsäädännön mukaisessa ja kiintuneeksi katsottavassa jaottelussa. Lakiehdotuksessa käytetty terminologia vastaa asetuksessa käytettyjä sanamuotoja. Poliisihallitus esittää valtiovarainministeriön harkittavaksi, tulisiko terminologiaa *rikosten estämiseksi ja torjumiseksi* yhtenäistää edellä mainitulla tavalla pykäläehdotuksen otsikkoa ja sanamuotoa tarkentamalla. Nykyisen muotoilun mukaan tietoja saisi luovuttaa kansallisille viranomaisille ainoastaan tiettyjen rikosten estämiseksi ja torjumiseksi. Vaikka rajoitus seuraakin asetuksen 13 artiklan 2 kohdasta, olisi tarkoituksenmukaista, että laissa ilmaistaisiin oikeus käyttää ja luovuttaa tietoja myös tutkinta- ja valvontatehtävien suorittamiseksi. Lakiehdotukseen tulisi sisällyttää nimenomainen maininta tietojen käyttämiseksi esitutkinnassa eli rikosten selvittämiseksi. Asetuksen 13(3) kohta antaa ymmärtää, että kyseisten tietojen käyttö ei ole rajoitettu vain rikollisen toiminnan estämiseksi ja torjumiseksi, sillä kansallisen lainsäädännön perusteella niitä voidaan luovuttaa myös esimerkiksi oikeudenkäyntejä varten. Vaihtoehtoisesti voidaan ajatella, että rikollisuuden torjumiseen liittyy olennaisesti rikosepäilyjen tutkiminen ja valvontatehtävien suorittaminen.

Poliisin ja Tullin henkilötietolait mahdollistavat nykyisellään erittäin laajasti keskinäisen tiedonsaannin ja tietojen luovuttamisen, joten 11 § ei vaadi

muutoksia poliisin henkilötietolakeihin ainakaan tällä hetkellä. Tietosuojalainsäädännön esimerkiksi rekisterinpitäjälle asettamat velvoitteet ja tietosuojalainsäädännön henkilötietojen käsittelyä koskevat vaatimukset toteutuisivat nykyistä paremmin, mikäli poliisilla olisi oikeus saada tiedot Tullilta teknisellä käyttöyhteydellä. Nyt käsiteltävä lakiehdotus jättää siirtämistavan avoimeksi. Poliisin ja Tullin henkilötietolait mahdollistavat tietojen siirtäminen teknisen käyttöyhteyden avulla siten kuin rekisterinpitäjien kesken erikseen sovitaan.

Poliisiylijohtaja

Seppo Kolehmainen

Poliisiylitarkastaja

Markku Ryymin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 15.01.2021 klo 15:32. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-mosta.

Liitteet

-

Jakelu

Valtiovarainministeriö
Elise Luovula

Tiedoksi

Poliisihallitus PTY ja EK
Keskusrikospoliisi